

novskih društev, izdal posebno okrožnico, v kateri pravi, da more v sporazumu z vlado in z državnim kancelijem Hitlerjem katoliškim organizacijam sporočiti, da naj nemoteno in pogumno naprej delujejo v svojih društvi. Nobenega vzroka ni za malodušnost in boječnost, nasprotno, organizirano delo naj se vrši še z večjo vnetostjo na istih katoliških osnovah kot doslej. Vlada, tako izvaja breslavski kardinal, nima namena potisniti Cerkve v zakristijo, marveč polaga veliko važnost na to, da Cerkev razvije vse svoje organizatorične sile v ljudskem, javnem življenju, predvsem v boju proti brezboštvo, boljševizmu, marksizmu in zlasti proti nepravosti in razbrzdanosti. Za takšno delo nam ni treba novih pobud. Katoliški duhovniki in škofje se z leta v leto obračajo na vse kroge naroda in jih pozivajo na boj zoper brezboštvo in svobodomiselstvo, zoper marksizem in Cerkev sovražnega socializma ter komunizem, zoper javno nemoralno in zastrupljanje družinskega življenja, v prvi vrsti pa seveda niso nikdar pozabili poudariti važnost krščanske vzgoje mladine.

Smeh na ustnicah Matere božje. Neko posebno petdesetletnico obhajajo letos francoski katoličani. Tiče se velike njihove svetnice, namreč sv. Terezije od Deteta Jezusa. Pred 50 leti — torej 1. 1883 — je na smrt obolela takrat 10-letna Terezija. Bolezen je bila težka. Vsako upanje na ozdravljenje 10letne deklice je izginilo. Tri njene starejše sestre so klečale ob njeni postelji ter so goreče molile. Blizu postelje je stal kip Device Marije. Na njenih ustnicah je bil upodobljen blažen nasmeh. Mala Terezija se globoko zagleda v ta kip. Hipoma se ji lice razvedri in solze radosti se ji vsujejo iz oči. Blaženo se nasmehlja, kakor Marija v kipu. Bila je na mah zdrava. Marijin nasmeh ji je vrnil življenjske moči ter ji podaril zdravje, da je mogla dalje živeti ter svetu nuditi najpopolnejši zgled svetosti, ljubezni in požrtvovalnosti. O priliki te prirske obletnice se je vršila v Lisieux-u na Francoskem, kjer je Terezija živela kot karmeličanka ter tudi umrla, sijajna cerkvena slovesnost. V Rimu je papež Pij XI. daroval daritev sv. maše ter s tem zopet dokazal, kako goreč častilec je sv. Terezije.

Dveletnica cerkvenih požigov. Dne 11. maja sta pretekli dve leti, odkar so bile v Španiji požgane prve cerkve in samostanska poslopja. Kulturni svet se je zgražal nad temi divjaštvii, ki so prizadela Španiji ne samo sramoto, marveč tudi veliko gmotno škodo. Bilo bi pričakovati, da se bodo framasonsko boljševiški povzročitelji teh surovih dejanj ob njihovi drugi obletnici zavedali, kaj so storili, ter pokazali vsaj nekaj obžalovanja. Kdor je kaj takega pričakoval, je s tem dokazal, da ne pozna trdovratnosti zakrknjenih svobodomislecov in brezbožnih hudobcev. Ob drugi obletnici so pokazali, da so ostali to, kar so bili: zagrizeni sovražniki vere in Cerkve. Ob tej obletnici so se zopet pojavili plameni po cerkvenih strehah v Španiji. Na raznih krajih so zagorele cerkvene zgradbe. Samo iz ene pokrajine se poroča, da je ogenj štirih cerkve

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpentinovo milo gospodinji zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO

113-35

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI

popolnoma uničil, tri pa jako poškodoval. Azanova vlada je to obletnico tudi obhajala, in sicer na svoj način. Morala bi že davno odstopiti, ker so nedavno izvršene občinske volitve pokazale, da je med narodom v veliki manjšini. Vlada bi morala ustavotvorno skupščino razpustiti, ker ji je doba že davno potekla, ter razpisati nove volitve. Tega pa noče, ker ve, da bi pri volitvah sijajno propadla. Zato vlada s tem parlamentom naprej, čeprav tudi v njem nima prave večine. Ob 2. obletnici požiga cerkva in samostanskih šol je bil v parlamentu z 1 glasom večine sprejet zakon, ki zabranjuje vsem redovnikom delovanje v šoli in vzgojo mladine. Vatikanski list »Osservatore Romano« poroča o omenjenih novih požigih cerkvenih zgradb ter dostavlja to-le pripombo: »Stranke, ki so med ljudstvom v manjšini, sklepajo v parlamentu zakone, ki ne zadenejo požigov in zločincev, marveč njihove žrtve.«

BOTRI IN BOTRICE, NE PRERIVAJTE SE

na dan birme pri stojnicah, kjer težko izberete primeren molitvenik in rožni venec ter druge spominkel. Kupite si to že vnaprej v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Roškar

Pri Sv. Juriju v Slov. gor. je dne 2. maja t. l. umrl bivši minister g. Ivan Roškar. Ta izredni mož je bil rojen dne 8. aprila 1860. Poročil se je dne 18. maja 1885. Rodilo se mu je sedem otrok. Sin Milan je med svetovno vojno umrl na posledicah ran v Celovcu. Roškar je bil zelo talentiran mož. Dasiravno je obiskoval samo par razredov domače ljudske šole, se je vendar s svojo lastno pridnostjo in energijo povzpел do velike izobrazbe in do odločujočega voditeljstva med našim kmetskim slovenskim ljudstvom že pred svetovno vojno. Razmeroma mlad je stopil v javno življenje. V domači občini Malna pri Sv. Juriju v Slov. gor. so ga občani izvolili za župana, ko je komaj dopolnil 25. leto. Kamor je prišel, povsod je zastavil svojo moško besedo za pravice našega kmetskega in delavskega ljudstva. — Moške iz celega okraja Sv. Lenart so Roškarju tekom desetletij zaupali odlična mesta: bil je skoro 20 let vodilni član izvrstno delujočega okrajnega zastopa, kjer je zavzemal mesto podnačelnika. Z njegovim sodelovanjem ter

Nemški kancelar Hitler govori pred državnim zborom. Za njim na steni hitlerjevski kljukasti križ.

veščim vodstvom se je v njegovi dobi zgradila v okraju cela vrsta važnih prometnih zvez. Slovenske gorice so bile za časa, ko so še nemškutarji gospodarili v okrajnih zastopih, silno zanemarjene glede cest. Ko so naši slovenski rodoljubi: Mesarec, Krajnc, Bela, Šuman, Roškar in drugi vrgli nemčurje iz okrajnega zastopa, se je začelo blagodejno delo po celem okraju. Gradile so se ceste na vse strani. Osobito važna zveza je bila, ki jo je dosegel Iv. Roškar z rajnim prijateljem Kranjcem: cesto Sv. Lenart — Sv. Jurij — Sv. Jakob — Marija Snežna. Z malimi sredstvi, brez številnih komisij, brez nepotrebnih formalnosti so ti podjetni možje zgrabili za delo in ga tudi mojstrsko izvršili. Če Roškar drugega ne bi dal Sloveskim goricam, kakor dobre ceste, bi že to bile zasluge, ki so trajne vrednosti.

Roškar je sodeloval tudi pri Okrajni hranilnici kot načelnik in je dvignil ta domač zavod na višek. Žal, da se je v zadnjem času moral umakniti drugim. Sodeloval je Roškar tudi pri Posojilnici. Pri Sv. Juriju je ustanovil bralno društvo »Edinost«, kmetijsko podružnico in celo vrsto drugih kulturnih in gospodarskih ustanov. Roškarja lahko prištevamo med prvobornike za osamosvojitve štajerskih Slovencev za časa Avstrije. Geslo »Proč od Gradca« je izvajal Roškar z vso energijo. Bil je poleg dr. Korošca, Robiča in dr. Verstovška glavni pobornik za slov. kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob južni želez. Roškar tudi ni prejel miroval, da nismo Slovenci dobili svojih zastopnikov v štajerski kmet. družbi. Veliko je bilo delo Roškarjevo za napredek našega kmeta. Skrbel je za bilke-plemenjake, za sadjarstvo in osobito za vinograde. Sam je bil prvovrsten gospodar. Njegov vinograd na Slateniku je bil vzor dobro urejenega vinograda. Roškarjev

osebni prijatelj dr. Korošec je bil mnogokrat na »počitnicah« na prijaznem Slateniku.

Bil je tudi politik! Tu je rezal naš Roškar takorekoč prve brazde osamosvojitve naše stvari. Pri volitvah leta 1907 je bil prvič izvoljen v štajerski deželni zbor v okraju Maribor-Ljutomer-Sv. Lenart. V državni zbor pa je bil izvoljen v okraju Maribor-Ljutomer. Roškar je bil dober ljudski govornik. Kot poslanec je prepotoval vse dele okraja in je šel ljudem na roko posebno ob času raznih nesreč in vremenskih uim. V deželnem zboru v Gradcu je za časa slovenske obstrukcije bil žilavo vztrajen v težki borbi za osamosvojitve Slovencev. V dunajskem drž. zboru je bil Roškar skoro celih 10 let zvest branilec pravic slovensk. kmeta. V davčnih, vojaških in drugih važnih zadevah

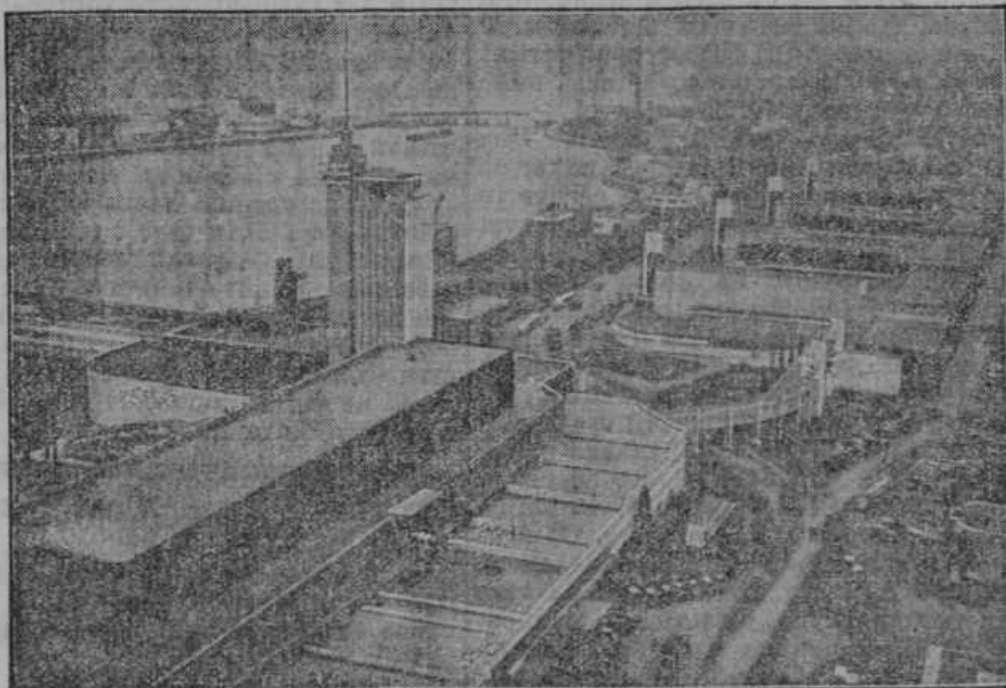
je bil najboljši svetovalec našim ljudem. Roškar je bil sicer miroljuben, ali proti hudobnemu nasprotniku je bil tako energičen, da je še tako drznemu nasprotniku odvzel korajžo.

Ko so se slovenski poslanci razdelili v Krek-Koroščevo skupino in v Sušteršičevo, se je Roškar brez oklevanja priključil dr. Korošču in mu je ostal zvest soborec do zadnjega. Roškar je bil nemajno zvest pristaš svetovnega kršč. nazora. Tu ni poznal kompromisa. Bil je tudi iskren slovenski rodoljub. Njegovo rodoljubje pa ni bilo samo pri kozarcu rujnega vinca, ampak je bil Slovenec tam, kjer je bilo treba braniti slovenske pravice dejanski. Radi njegovega rodoljubja in delovanja je bil ob začetku svetovne vojne preganjan kot »srbofil« in so ga odgnali v graške zapore, kjer je obenem z drugimi slovenskimi rodoljubi moral več tednov biti po nedolžnem zaprt.

Po preobratu je bil poklican kot poljedelski minister v Protič-Korošček kabinet, kjer je skušal uveljaviti svojo politiko v korist celokupnemu kmetijstvu. Žalibog, da je s padcem vlade padel tudi ves lep načrt ministra Roškarja za rešitev kmetijskega vprašanja.

Ko je radi zrahljanega zdravja stopil Roškar v letih 1922-23 iz javnega življenja, se je posvetil podrobnemu gospodarskemu delu v okraju. Deloval je v okrajnem zastopu, okrajnem in krajevnem šolskem svetu, domačih denarnih zavodih in v občini. Zelo ga je bolelo, ko so ga nadomestili v korporacijah, kjer je storil toliko za napredek domačega okraja, drugi...

Z našim Roškarjem je legel v grob mož, kakoršnih je malo rodila slovenska mati. Mož izredno talentiran, mož dela, mož prepojen iskrenega slovenskega rodoljubja, mož zvesto vdan materi katoliški Cerkvi, mož kremenitega značaja, ki se ni dal upogniti ne na levo in ne na desno. Hodil je vedno ravna pota. Bil je v vsakem oziru mož poštenjak, kakoršnih rabimo. Omeniti še moram, da je bil Roškar ustanovitelj Slovenske kmetijske zveze, njen prvi

Razstava v Čikagi, katero obišče dnevno 50.000 ljudi.

predsednik, in je z veliko vnemo deloval za njen procvit. F. Z.

Pogreb se je vršil pri Sv. Juriju v Sl. gor. na dan Gospodovega Vnebohoda, ob 4. uri popoldne. Bil je tako veličasten, da mu je težko najti primere v podeželju. Ogromna množica ljudstva je spremljala svojega voditelja in prijatelja na zadnji poti. V sprevedu, ki ga je vodil g. dekan Gomilšek, je stopalo 14 duhovnikov, med njimi gg. častni kanonik in dekan Čížek in monsignor Vreže. Poleg zastopnikov oblasti: sreskega načelnika dr. Ipavica, policijskega šefa dr. Hacina in voditelja šentlenartskega sodišča dr. Ilavnika, so se med drugimi udeležili pogreba bivši narodni poslanci dr. Hohnjec, Vesenjalk, dr. Kukovec in Žebot, dr. Leskovar, dr. Juvan, urednik Kremžar iz Ljubljane, bivši oblastni odbornik Marko Kranjc, ravnatelj Cirilove tiskarne Hrastelj in drugi odličnjaki. Pred hišo žalosti in na pokopališču so prav lepo zapeli žalostinke 3 pevski zbori: zbor šolskih otrok, moški pevski zbor iz Ruš in domači mešani pevski zbor. Ob grobu sta se od rajnega s krasnimi in pomenljivimi besedami poslovila domači č. g.

Italijanski letalski podporečnik Bocola je vztrajal eno uro v poletu na hrbtu in je dosegel svetovni rekord.

župnik Bosina in bivši poslanec Žebot. Naj rajni Rožkar, ki mu je v srcu do zadnjega gorela ljubezen do katoliške Cerkve in slovenskega naroda, počiva mirno v slovenjgoriški zemlji! Naj njegov plemeniti zgled kot svetli vzor sveti našim možem in mladeničem!

Smrtna nesreča. V Morju pri Framu si je zlomila dne 26. maja pri padcu s podstrešja hrbtnico 50letna posestnica Marija Kohne. Podlegla je poškodbam v mariborski bolnici.

Nehote ga je ubila. Dne 23. maja je obravnaval mariborski sent ta-le slučaj nenameravanega uboja: Dne 1. mecembra m. l. so v Vanetincih pri Frasu pretakali vino. Antonija Grdja iz Cogetincev pri Sv. Antonu v Slov. gor., 22-letna viničarska hči, je bila sama v kleti, ko se ji je približal Jakob Par ter silil v njo. Dekle je zagrabilo za motiko in ga hotelo kresniti po roki. Po nesreči je zadel udarec Para po glavi in je kmalu za tem umrl. Obtožnica dolži Antonijo, da je zadala Paru smrtonosen udarec, dekli Amaliji Budja iz Komarnice pa, da je za uboj vedela, a izpovedala, da se je Par smrtno poškodoval vsled padca po stopnicah. Antonija Grdja je bila obsojena na 2 leti strogega zapora, Amalija pa na 2 meseca zapora.

Uboj. Zakonca Josip in Marija Herič sta kupila pred leti od nad 70letnega

NOVICE

Umrli je v Mariboru upokojeni pismonoša, dolgoletni občinski svetnik in krščansko naroden mož g. Miha Lahovič. Slava njegovemu spominu!

Upokojen. Z odlokom g. ministra vojske in mornarice z dne 10. maja t. l., P. I. br. 7091, je upokojen pešadijski narednik vodnik I. klase Kumer I. Gustav, bivši sreski vojni referent sreza Maribor levi breg.

Prostovoljno v smrt vsled obupa. V Rošpohu pri Mariboru se je obesil 56-letni Štefan Pulko. Našla ga je na bukovki veji visečega njegova žena. V smrt

ga je nagnala brezposelnost in obup nad preskrbo številne družine.

Neznanega utopljenca so potegnili dne 28. maja iz Drave pri Kamnici. Truplo je bilo že dalje časa v vodi.

Obsodba radi umora. Dne 24. maja je obravnaval mariborski sodni senat zamotan slučaj umora prevžitkarice Marije Huberjeve iz Bukovca pri Slov. Bistrici. 45letni posestnik Franc Lunežnik je bil obtožen, da je letos 17. februarja radi prevžitnih preprirov zadavil Huberjevo. Obdolženec se je izgovarjal, da je žensko v jezi zagrabil za vrat, ker ga je zmerjala. Ko je videl, da je hable omahnilo, ga je skušal zopet oživiti in zločina ni izvršil premišljeno in namenoma. Sodišče je prisodilo Lunežniku 18 let robije.

Hrošč pomagač v boju zoper kobilice.

Čisto bel, komaj tri mm dolg hrošč, ki je znan pod imenom »grozni zmaja«, ugonablja v pokrajini Buenos Aires v južni Ameriki na milijarde kobilic, ki so grozile, da popolnoma opustošijo tamošnje nasade. Cele armade letal so sipale strupe na prodirajoče kobilice, ki so se zaje-dale v koruzna polja. Farmerji so izkopali jarke ter napravili žične ovire, da bi zajezili pogubonosni val kobilic. Vse omenjene varnostne naprave so se izkazale kot ničeve. A naenkrat pa se je prodiranje kobilic zaustavilo. Kobilice so se celo dvignile v zrak, da

Pavel Keller:

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Zaveznika.

Propali Jeras se je bil sešel s črnim Jernejem v Blažunovi krčmi: Prišel je iz zapora. Tiho-tapstva mu niso mogli dokazati, ker ni imel pri sebi sumljivega blaga. Za to, da je streljal na obmejne stražnike, so mu prisodili prav milo kazen. Tako je prav kmalu zopet prišel na beli dan.

»Ali nisi bil najprej v bolnišnici?« je vprašal Blažun.

»Seveda. Saj so me napol mrtvega odnesli od tam. Krogla, ki me je zadela, je bila dobro merjena. Toda trdoživ maček sem. Že čez deset tednov so mi rekli, da sem zdrav, nato pa so me poslali v dodatno zdravljenje v zapor.«

»Slišiš,« je rekel Blažun, »tukaj so potem marsikaj govorili, da si ti, potem ko si padel v tistem boju, nekaj stokal o Medenu in studencu.«

21. nadaljevanje

Jeras je zarenčal:

»Kaj jaz vem? O tem, kar blebetaš, ko si ustreljen, ne veš pozneje nič več. Kaj pa je meni mar tisti studenec? Nič! Veliko več mi je mar Meden!«

»Govorica je med ljudmi; mnogo jih misli sedaj, da je Colnar, ki sedi v ječi, nedolžen, in da ima Meden Katrico na vesti.«

»Čenče! Meden je velik malopridnež, toda tega nima na grbi. Jaz pa imam nekaj računov z njim! Mene je izdal! Nalašč me je bil poslal tedaj čez mejo, nato pa me je izdal obmejnemu stražniku. Vedel je, da se ne izteče dobro. Rešiti se me je hotel. Za vedno! Smrti mi je želel, ta ničvrednež!«

»Moral je imeti vzrok, da se te je hotel iznebiti. Ali ne živiš na njegov račun? Zakaj pa ti daje denar? Ali zato, da si tiho?«

»Preklete, sedaj imam že dosti! Ali zato zapijem tu tisto malo, kar sem zaslužil v zaporu, da bi tak star bistrovidec vse izvlekel iz mene? Varuj se, Blažun, vsem izdajalcem bo šla trda za nohti.«